

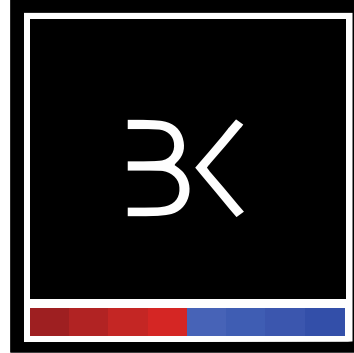
Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

30 Temmuz / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

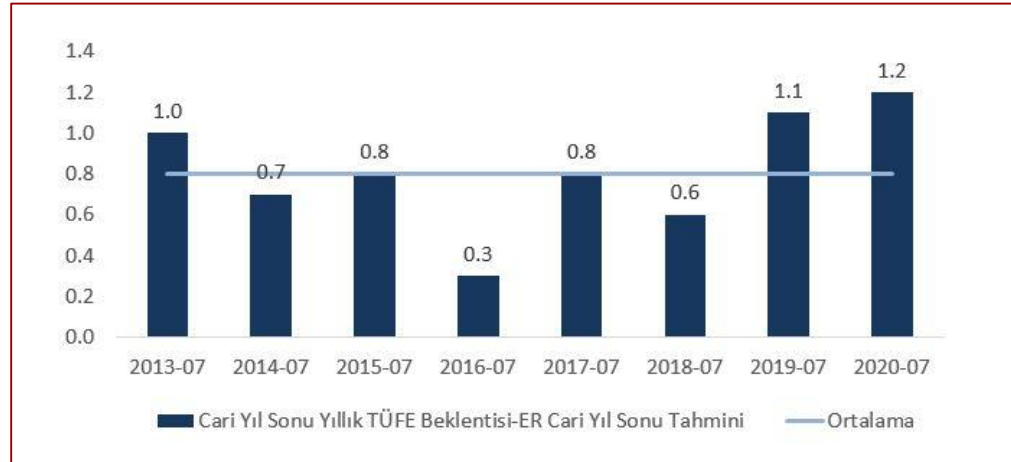

Yazın Kabusu Orman Yangını ve Sabotaj Olasılığı

- ❑ Hemen her yaz ülkemizin belli bölgelerindeki ciğerlerinin yanarak kül olmasına ne yazık ki son yıllarda sıklıkla tanık olmaktadır.
- ❑ Son birkaç haftada selleri konuşurken, bu hafta maalesef Türkiye'nin pek çok yerinde eşanlı çıkan yangınları konuşuyoruz...
- ❑ Güncel haberlere baktığımızda çoğu orman yangını olmak üzere, 21 ilde çıkan yangınların bir bölümü kontrol altına alınırken, bazı yerlerde yangınların devam ettiğini görüyoruz.
- ❑ Bakan Pakdemirli, 57 yangının kontrol altına alındığını açıkladı.
- ❑ Ayrıca yangınlarının çoğunun eş zamanlı çıkmış olması nedeni ile sabotaj ihtimali de değerlendirilirken,
- ❑ İktidar ve muhalefet arasında yangın söndürmekte kullanılan uçakların tahsisi ile ilgili THK bazında tartışmalar sürmekte.
- ❑ Söndürme çalışmaları ile ilgili olarak; Ukrayna, Yunanistan ve Azerbaycan'dan destekler alınmış durumda.
- ❑ Marmaris ilçesinde çıkan orman yangınına söndürme çalışmalarına katılan 25 yaşındaki Şahin Akdemir'in bugün hayatını kaybetmeden önce yangında çektiği son görüntüler ortaya çıktı. Kendisine Allah'tan Rahmet, ailesine sabırlar dileriz...

TCMB, Enflasyon Beklentisini Yükseltti

- TCMB yılın üçüncü enflasyon raporunda 2021 yıl sonu enflasyon beklentisini yukarı yönlü revize etti. Buna göre önceki raporda % 12,2 olan enflasyon tahminini % 14,1'e yükseltildi, 2022 tahmini de % 7,5'ten % 7,8'e yükseltildi.
- Kavcıoğlu politika duruşunun enflasyon üzerinde belirlenmeye devam edeceğini söyledi.
- Kavcıoğlu risk primi ve oynaklık düşmekle birlikte hala yüksek seyrettiğini bildirdi. Emtia fiyatları, kur ve artan talebin enflasyonu yukarı yönlü etkilediğini ifade etti.
- Kavcıoğlu enflasyonda yükselişin geçici olduğunu, yıl sonunda yavaşlama beklendiğini ve politika duruşunun enflasyon üzerinde belirlenmeye devam edeceğini söyledi.
- Başkan yeni swap anlaşması için görüştükları ülkeler olduğunu belirterek "Yakında yeni anlaşmaları açıkladığımızda hepimiz duymuş olacaksınız." dedi.

Çıkan Mesaj: «Merkez Bankası'nın Yalnızlığı»

- ❑ Bir ülkede merkez bankasının sunduğu enflasyon raporu, gerçekleşenden çok beklenen enflasyon ve izlenecek politikalara yaklaşım açısından son derece önemlidir.
- ❑ Bu hafta gerçekleşen enflasyon raporundan ise beklentilerin yukarı yönlü revizyonundan öte çok daha önemli bir serzeniş de ortaya çıkmış oldu. O da başkanın, merkez bankasının kamu dışında enflasyonla mücadelede özel sektör ve pek tabii ki odalar başta olmak üzere STK lar tarafından yalnız bırakılmış olduğunu ifade etmesi idi.
- ❑ Bu konu derinlemesine analiz edilebilir ancak pek tabii ki altta yatan yapısal sorunlar bir tarafa merkez bankasının kurumsallığı bakımından irdelendiğinde; başkanların görev sürelerini tamamlamadan değiştirilmiş olduğu konusu da tekrar tekrar piyasa yansımaları açısından dikkate alınmalıdır.
- ❑ Toplantıda basın tarafından yöneltilen sorulardan biri stopaj desteği idi.. Merkez bankasına mali destekler açısından iki önemli konu ortaya çıktı; ilki TL'a mevduatlara verilen stopaj desteğinin eylül sonuna kadar uzatılması,
- ❑ İkincisi ise yine stopaj ile beraber Lütfi Elvan'ın twitter hesabında paylaştığı üzere salgından olumsuz etkilenen konaklama, yeme-içme, ulaşım, işyeri kiralama ve diğer hizmetler sektörlerine son 1 yıldır uygulanan KDV oran indirimlerinin süresinin 2 ay daha uzatılması konusu idi.

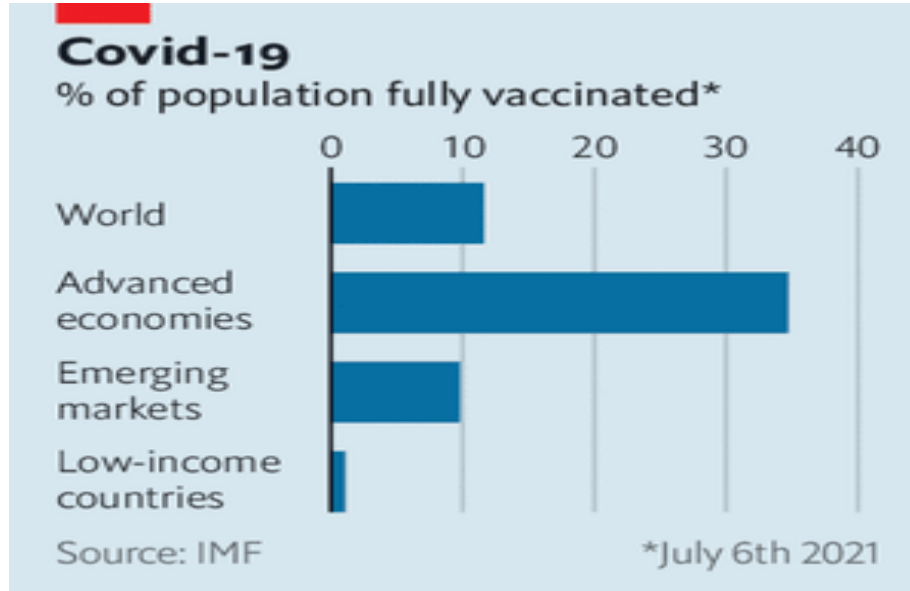
Döviz Piyasası Gelişmeleri

- ❑ Çarşamba akşamı FED den gelen açıklamalar sonrası USD tarafındaki değer kaybı devam etti ve EURUSD tarafında yukarı tepki gözlemlendi.
- ❑ Powell'ın güvercin açıklamaları ile artan risk iştahı, bono faizlerinde geri çekilmeye de sebep olurken, ALTIN tarafında da yukarı tepki gözlemlendi.
- ❑ TL genel olarak temmuz ayında gelişen ülke paraları arasında pozitif ayrışma gösterdi.
- ❑ Financial Times TL'in temmuzda gelişen piyasalarda nadir parlayan para birimi olduğunu yazdı. Yazının devamında önceki kayıplarına rağmen bu ay kayıplarını geri almaya başladığı ancak bazı ekonomistlerin vaktinden önce bir faiz indirimi endişesi taşıdığı belirtiliyor.

Aşılanma Dünya Ekonomisini Bölmeye Devam Ediyor

- ❑ Delta varyantına ilişkin ABD 'de bazı eyaletler ve ülkelerde yeniden kapanmalar gündeme gelirken, aşılanma oranları ile ekonomik faaliyet arasındaki ilişki giderek artmakta.
- ❑ Gelişmiş ülkelerle gelişmekte olan ve yoksul ülkelerde aşılanma oranı makasının giderek daha da açıldığı görülüyor.
- ❑ Türkiye'de 28 Temmuz itibari çift doz aşı olmuş kişi oranı 30.6 düzeyinde ve gelişen ülkeler ortalamasının bir hayli üzerinde

The Economist

Pfizer & Astra Zeneca

- ❑ The Economist kaynaklı habere göre Pfizer, bu yıl BioNTech tarafından geliştirilen aşidan elde ettikleri gelirin 33,5 milyar\$'a ulaşacağı bilgisini verdi.
- ❑ Pfizer, Moderna gibi aşıları kar amaçlı satmakta.
- ❑ Astra Zeneca ve Johnson & Johnson ise pandeminin sonuna kadar aşı satışlarından kar elde etmeyeceklerini beyan ettiler.
- ❑ Pfizer'in ikinci çeyrekte satışları %92 artarak, 18,98 milyar\$'a yükseldi. Hisse başı kazanç ise %58'den %98'e yükselmiş oldu.

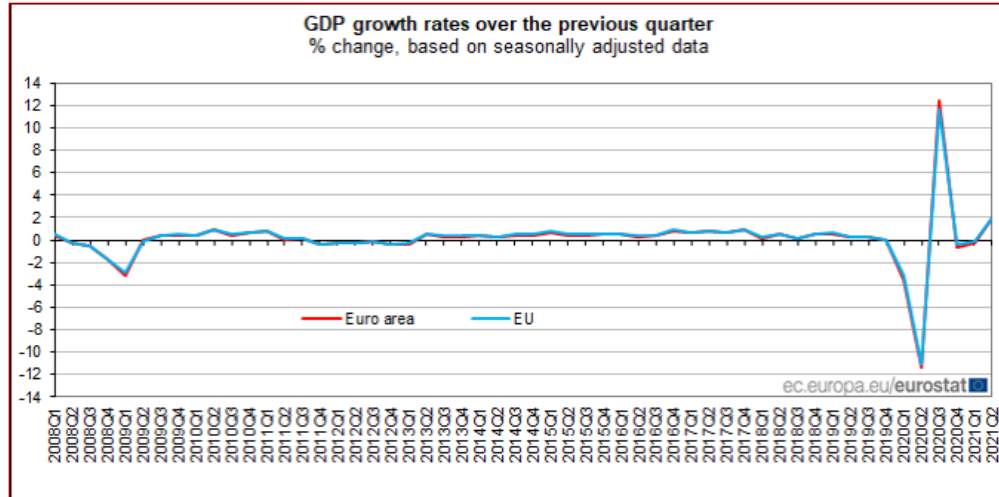

IMF'in Büyüme Güncellemesi

- ❑ IMF, Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nu güncelledi.
- ❑ Covid-19 aşısına erişimin küresel toparlanmayı iki bloğa ayırdığına işaret edilen raporda, salgın devam ettiği sürece vaka sayısının çok düşük olduğu ülkelerde bile toparlanmanın garanti edilemediği aktarıldı.
- ❑ Raporda, küresel ekonominin 2021'de yüzde 6 büyümesinin beklendiği, 2022 yılı büyüme tahmininin ise yüzde 4,4'ten yüzde 4,9'a yükseltildiği kaydedildi.
- ❑ Tahminler gelişmiş ülkeler için yukarı, gelişmekte olan ülkeler için aşağı yönlü revize edildi.
- ❑ Türkiye ekonomisi için 2021 büyüme beklentisini %5,8'e düşürdü, önceki yüzde 6'idi. 2022 büyüme beklentisini %3,3'e düşürdü, önceki yüzde 3,5'idi.
- ❑ Bu tahminleri değerlendirdiğimizde aşılmanın hızlandığı Türkiye'de tüketimin artmaya devam ettiğini o nedenle bu yıl için %6'ın üzerinde bir büyüme kaydedileceğini düşünüyoruz. Ancak önümüzdeki yıl baz etkisi ile bu büyüme oranının daralacağı öngörülmektedir.

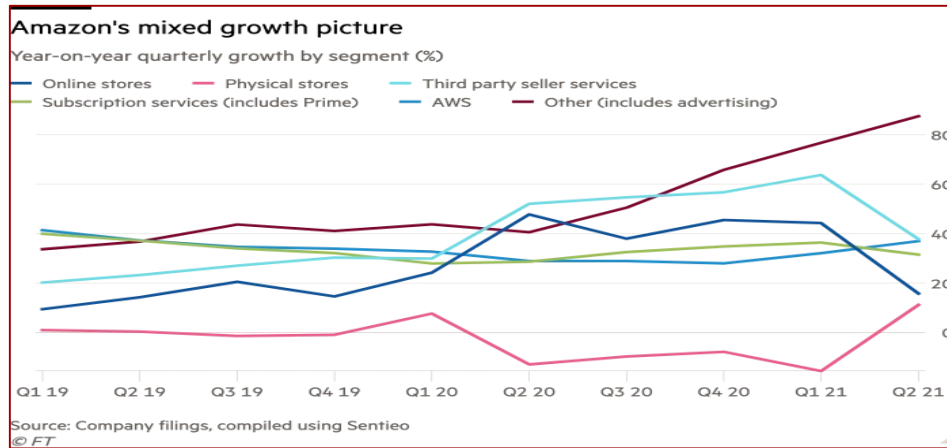
Avrupa Ekonomisi

- ❑ Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) verilerine göre, Euro Bölgesi ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 2 bir önceki çeyreğe göre ise yüzde 13,7 büyüdü.
- ❑ AB ise ikinci çeyrekte yüzde 1,9 büyüdü. büyüme bir önceki çeyreğe göre Eurostat verilerine göre yüzde 13,2 oldu.
- ❑ Euro Bölgesi'nde işsizlik tahminlerin altında geldi. İşsizlik oranı haziran ayında, Euro Bölgesi'nde yüzde 7,7 ve Avrupa Birliği'nde yüzde 7,1 düzeyinde açıklandı. İşsizlik oranı mayıs ayında Euro Bölgesi ve Avrupa Birliği'nde sırasıyla yüzde 7,1 ve yüzde 7,3 olarak açıklanmıştı.

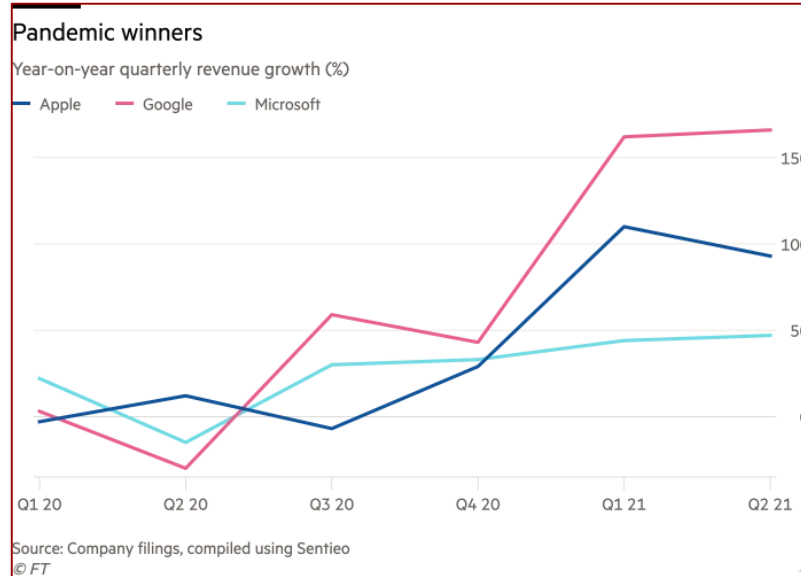
Bir Davranış Kompozisyonu: Amazon.com

- ❑ Amazon, lider e-ticaret markası olmasının yanı sıra, aynı zamanda dijitalleşme ve yapay zeka açısından bir vaka çalışması örneğidir çoğu zaman..
- ❑ Bu hafta 2. çeyrek finansallarını açıklayan şirketin geliri, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine kıyasla % 27 artışla 113,1 milyar dolara ulaşmasına rağmen piyasa beklentilerinin altında kaldı.
- ❑ Bu durum açılma ile beraber insanların alışveriş davranışlarını da değiştirdiklerinin net bir göstergesi ; sonuçta sosyal bir varlık olan insan yapısı bir müddet daha uzaktan yerine görerek alışveriş etme tercihini kullanacağına benzer.
- ❑ Daha önce çalışan kesimin zaman darlığı nedeni ile başvurduğu e-ticaret olgusu pandemi ile bir zorunluluk halini alıp, tüm zamanların en yükseğine çıkmıştı.

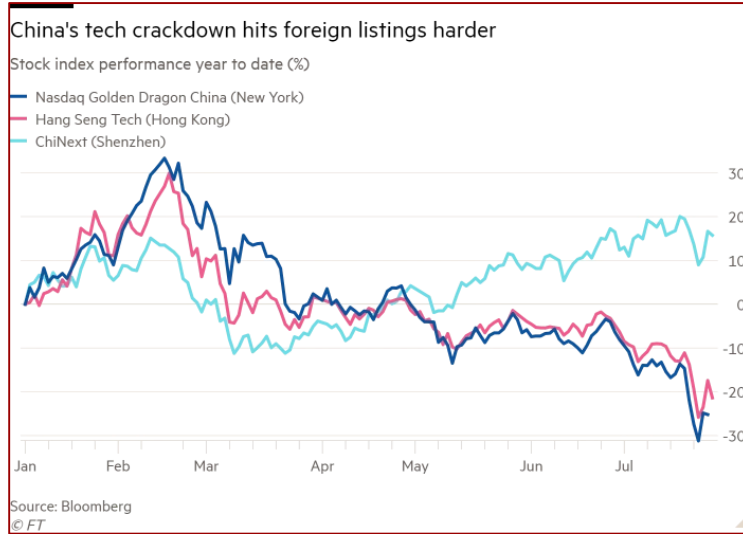

Pandeminin Kazananı Yine Teknoloji

- ❑ 2021'in ikinci çeyreğinde Google'ın ana kuruluşu Alphabet gelirini , geçen senenin aynı dönemine kıyasla % 62 arttırarak, 61,9 milyar dolara ,
- ❑ Microsoft %21 artışla 46,2 milyara,
- ❑ Apple ise gelirini geçen senenin aynı dönemine kıyasla % 36 arttırarak, 81,4 milyar dolara çıkardı.

Çin Piyasasında Kayıplar

- ❑ Çin'in devlet kapitalizmi, serbest piyasa enstrümanı olan borsalarla çatışma içinde.. Uzunca bir süredir devam eden kamu düzenlemelerinin ardı arkası gelmiyor.
- ❑ En son yapılan düzenleme eğitim sektörü ile ilgili; eğitim/teknoloji sektörü, son yıllarda ailelerin çocuklarına rekabet üstünlüğü sağlaması için özel okulları tercih etmesiyle yaklaşık 100 milyar dolar büyüklüğe ulaşmıştı. Çin özel okul ve çevrimiçi eğitim sektörüne aralarında Tiger Global ve Temasek'in de olduğu dev hedge fonları yatırım yapmıştı.
- ❑ Haftasonu yayımlanan reform kararına göre Çin, okul müfredatı uygulayan özel okulların kar etmesini, sermaye artırımını veya halka arz edilmesini yasaklamıştı.
- ❑ Hafta boyu devam eden düşüşle Çin hisse senetlerinin değerinden yaklaşık 800 milyar dolar silindi. Sert satışların Yuan'dan S&P 500 Endeksi'ne kadar olumsuz yansımaları görüldü.

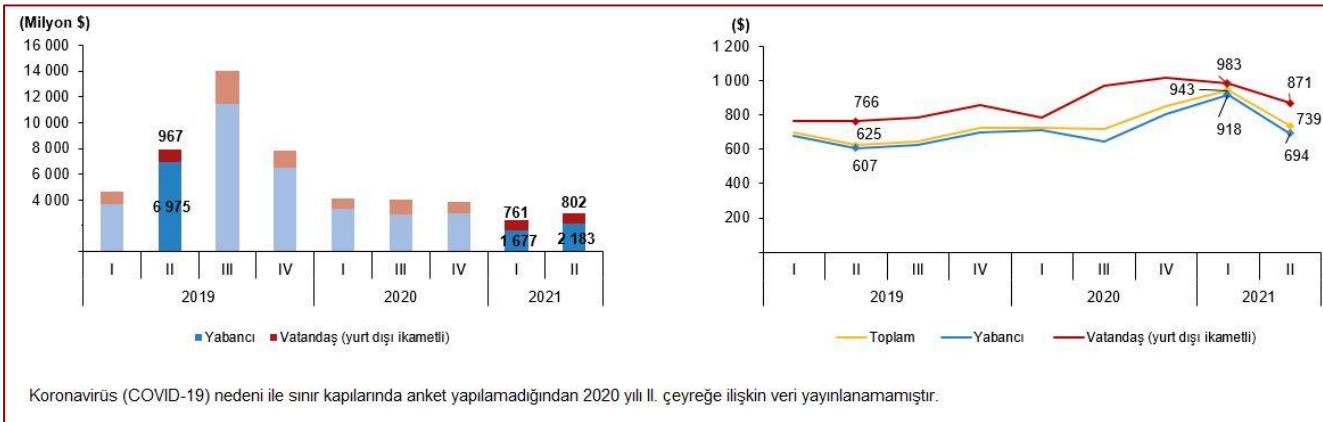
Ekonomik Güven Endeksi, Temmuz 2021

- ❑ Endeks haziranda 97,8 iken temmuzda yüzde 2,3 artarak 100,1 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayisi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı.
- ❑ Reel kesim güven endeksi temmuzda aylık bazda yüzde 2,1 artarak 112,1 değerini, hizmet sektörü güven endeksi yüzde 5,8 artarak 114,8 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi yüzde 3,7 artarak 109,6 değerini, inşaat sektörü güven endeksi yüzde 4,7 artarak 86,3 değerini aldı.
- ❑ Tüketici Güven Endeksi yüzde 2,7 azalarak 79,5 değerine düştü.

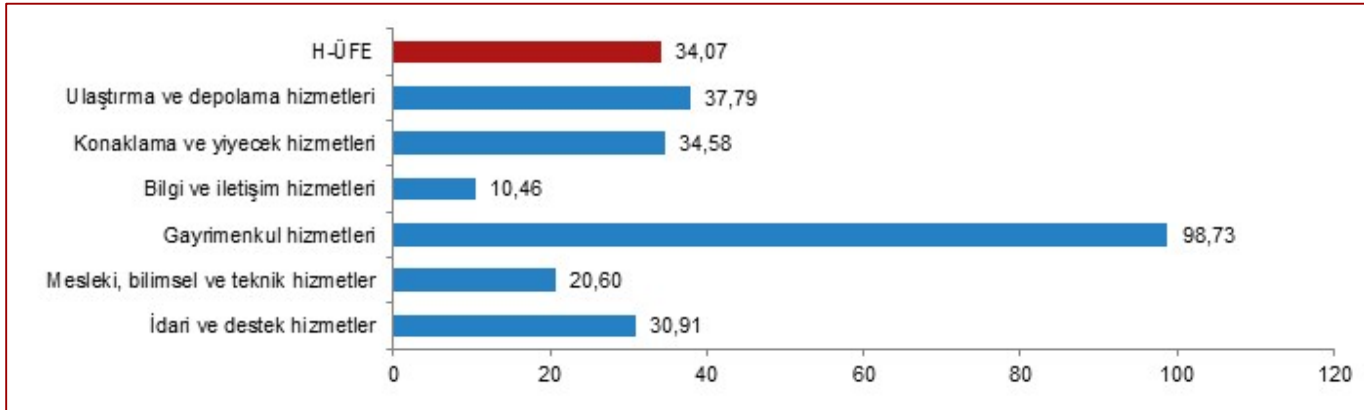
Turizm İstatistikleri, II. Çeyrek: Nisan - Haziran, 2021

- ❑ Turizm geliri yılın ikinci çeyreğinde 3 milyar 3 milyon 628 bin dolar oldu. Geçen yılın ikinci çeyreğinde koronavirüs salgınından kaynaklı kısıtlamalar nedeniyle turizm geliri verisi yayınlanmazken, pandemi öncesi 2019 yılının aynı döneminde bu rakam 7,9 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.
- ❑ TÜİK'in açıkladığı verilere göre bu yılın nisan-haziran döneminde turizm gelirinin (cep telefonu dolaşım ve marina hizmet harcamaları hariç) yüzde 73,1'i yabancı ziyaretçilerden, yüzde 26,9'u ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlardan elde edildi.
- ❑ Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile organize ederken, yapılan harcamaların 2 milyar 436 milyon 913 bin dolarını kişisel harcamalar, 566 milyon 716 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturdu.

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi, Haziran 2021

- H-ÜFE haziranda bir önceki aya göre yüzde 6,61, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 20,72, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 34,07 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 22,4 artış gösterdi.
- Endeks, geçen yılın aynı ayına göre, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 37,79, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 34,58, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 10,46, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 98,73, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 20,6, idari ve destek hizmetlerinde yüzde 30,91 arttı.

Dış Ticaret İstatistikleri, Haziran 2021

- Haziran ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %0,2 azalarak 2 milyar 858 milyon dolardan, 2 milyar 853 milyon dolara geriledi.
- Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2021 yılı Haziran ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %46,9 artarak 19 milyar 775 milyon dolar, ithalat %38,7 artarak 22 milyar 628 milyon dolar olarak gerçekleşti.

